

Vrsta kužnine	Priporočena količina	Posebnosti	Opombe
Blato	1 - 5 g	Pregled priporočamo predvsem pri imunsko kompromitiranih bolnikih.	Čim hitreje dostavite v laboratorij.
Biopsija tkiva	prizadeto tkivo	Aseptično odzemetite v sterilno posodico in dodajte nekaj kapljic fiziološke raztopine, da preprečite izsušitev . Kužnin nikakor ne zavijajte v gazo.	Tkivo odvzeto v formalin ni sprejemljivo za mikrobiološke preiskave.
Bris ušesa, rane ali tkiva	Čim večja količina	Suhi bris navlažite s sterilno fiziološko raztopino . Ob odvzemu bris zavrtite, da na njem ostane čim več vzorca ter v sterilnem tulcu/epreveti pošljite v laboratorij.	Biopsija tkiva in rane je mnogo bolj kakovostna kužnina kot bris tkiva ali rane. Suhi bris ali bris v trdem gojišču (gelu) za diagnostiko mikobakterij NI SPREJEMLJIV.
Izlivi (plevralni, perikardialni, peritonealni, punktati sklepov in ostali izlivi)	Čim večja količina, najmanj 10 -15 ml	Obvezen odvzem v epruvete s sredstvom proti strjevanju (heparin*, natrijev citrat**).	Kožo pred odvzemom dobro razkužite. Po odvzemu epruveto obvezno nekajkrat obrnite.
Izmeček (sputum), inducirani izmeček, aspirat iz tubusa	3-10 ml - odzemetite zjutraj, takoj ko se bolnik zbudi	Potreben pregled 2-3 kakovostnih jutranjih izmečkov (količina najmanj 3 ml).	Sestra mora bolnika predhodno podučiti, kako izkašljati kakovostni izmeček.
Izpirek bronha, bronhoalveolarni izpirek	Vsaj 5 ml kužnine	Kužnina naj vsebuje čim manjšo količino anestetika, saj inhibira rast bacilov mikobakterij.	
Kostni mozeg	Čim večja količina (vsaj 5 ml)	Odvzem v posebne hemokulturne stekleničke za mikobakterije BACTEC Myco/F Lytic Medium ali izjemoma (za klasično mikroskopijo in kultivacijo) v epruvete s sredstvom proti strjevanju (heparin* ali natrijev citrat**).	Hemokulturne stekleničke za mikobakterije lahko dobite po predhodnem naročilu v našem laboratoriju (04 25 69 409 (ali 411/408). Za UKC LJ so dobavljive dopolne v laboratoriju KIBVČ na <u>01 522 3388</u> , popoldne ali preko konca tedna pa na številki <u>01 522 8835</u> (dežurna medicinska sestra za otroke).
Kri	3-10 ml	Odvzem krvi v posebne 4 epruvete, predhodno segrete na sobno temperaturo (QFT collection tubes; siv, zelen, rumen in vijoličen zamašek), ki jih naročite v našem Laboratoriju za mikobakterije Golnik (04 25 69 411 ali 408).	Obvezen transport do Laboratorija za mikobakterije <16 urah po odvzemu krvi na sobni temperaturi.
Kri za test QuantiFeron	0,8 - 1,2 ml (do črne oznake na epruveti)	Odvzem krvi v posebne 4 epruvete, predhodno segrete na sobno temperaturo (QFT collection tubes; siv, zelen, rumen in vijoličen zamašek), ki jih naročite v našem Laboratoriju za mikobakterije Golnik (04 25 69 411 ali 408).	Obvezen transport do Laboratorija za mikobakterije <16 urah po odvzemu krvi na sobni temperaturi.
Likvor	Čim večja količina (mednarodna priporočila 2-10 ml)	Odvzem v sterilno epruveto brez sredstva proti strjevanju.	Če ni možen enkraten odvzem navedene količine, lahko punktirate večkrat.
Punktat bezgavke, abscesa	Čim večja količina	Punktat iz brizge prestavite v sterilno epruveto, brizgalko sperite še s sterilno fiziološko raztopino in dodajte kužnini.	
Rana	Čim večja količina biopsije tkiva iz rane ali aspirat tekočine iz rane	Moker bris rane (predhodno namočen v sterilno fiziološko raztopino) se priporoča samo v primeru, ko ni možen odvzem biopsije tkiva ali aspirata tekočine iz rane.	Suhi bris ali bris v gelu je nesprejemljiv za diagnostiko mikobakterij. Na napotnico obvezno označite , da gre za vzorec rane!
Urin	40 - 300 ml jutranjega urina (srednji curek), ali ves urin odvzet s katetrom/suprapubično aspiracijo.	Potreben pregled 3-5 jutranjih urinov, odvzetih v različnih dneh.	Obvezno predhodno umivanje. Urin čim hitreje dostavite v laboratorij.
Želodčni sok, izpirek želodca	Čim večja količina	Priporočamo odvzem 2-3 jutranjih kužnin v različnih dneh, odvzetih takoj, ko se bolnik zbudi.	Kužnini obvezno dodajte za nožovo konico sode bikarbone (nevtralizacija pH) in čim hitreje dostavite v Laboratorij za mikobakterije.

Opombe: *epruvete z zelenim zamaškom; ** epruvete s svetlo modrim zamaškom

Veljaven od: 25. 10. 2023	Pripravil: Manca Žolnir-Dovč	Pregledal: Sara Truden, Nadja Polanc, Eva Sodja, Maša Pogorelec, Jasna Šobar, Sandra Ažman, Irma Perko, Nataša Debeljak, Špela Klemen	Odobril: dr. Manca Žolnir-Dovč
------------------------------	---------------------------------	--	-----------------------------------

Dokumenti so obvladovani računalniško. Na papir natisnjeni dokumenti predstavljajo kopijo. V primeru razlik med dokumenti se uporabi izvorni dokument (elektronski ali pisni overjeni dokument), ki se nahaja pri skrbniku dokumenta.